

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale Parochorum, De Plerisque Functionibus, & Obligationibus, ad Parochias, Parochos & Parochianos attinentibus

Engel, Ludwig

Salisburgi

Naturali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40922

15 Deinde quamvis in Germaniâ unio prolium
(ein Rindschafft oder Erbverbrüderung)
species sit adoptionis ejusdemque solemnitates
requirat teste *Gail. lib. 2. observ. 125. num. 6.*
& 8. Nihilominus verius puto, exinde non nasci
impedimentum legalis cognationis, quia ut præ-
dictum, non omnis adoptio causat impedimen-
tum, & talis unio non tam fit propter majorem
conjunctionem personarum, quam potius bo-
norum, ut diversorum matrimoniorum liberi
æqualiter in bonis tam paternis quam maternis
succeedant. Quare si viduus ducat viduam,
& ambo jam prius ex alio matrimonio habeant
liberos, quos deinde per unionem jungant,
non obstante hac conjunctione adhuc inter eos
matrimonium esse poterit, cum enim hæc unio
prolium sit de jure scripto incognita, & tantum
de consuetudine introducta, leges nihil de eâ
constituerunt, sine textu autem expresso ali-
quod impedimentum statuere planè incon-
veniens videtur, *Auth. Consideremus, De Trien-
te & semisse.*

De Cognatione Naturali.

Inter Naturaliter cognatos, id est, consanguineos
matrimonium contrahi non posse, vulgò no-
tum est, nisi vel in gradu remotiori sibi con-
juncti sint, vel dispensationem obtinuerint.

16 **C**onsanguinitas igitur secundum nominis
æthymologiam dicitur, quasi sanguinis
unio, & sanguinei, qui ab eodem sanguine de-
scendunt. Definit autem consanguinitatem
D. Tho.

D. Thomas in 4. p. dist. 40. q. unic. a 1. quod sit Vinculum personarum ab eodem stipite descendendum, carnali propagatione contractum.

Non desunt, quibus displiceat hæc definitio, 17
ajunt enim, exinde sequi, omnes homines esse consanguineos, eò quod omnes ab uno stipite, scilicet Adamo, descendant.

Verùm & verba D. Th. accipienda esse moraliter, & intelligi de stipite aliquo propinquo, cujus generationis gradus numerari & distingui possint, cujusque virtus in descendentibus perseveret. Quamvis enim virtus Adami in omnibus descendentes perseveret secundum similitudinem specificam, scilicet humanitatem, non tamen perseverat secundum qualitates certæ personæ & familiæ proprias, & sic secundum similitudinem individuum, juxta quam avus & parentes assimilant sibi prolem, quæ eorum imaginem, complexionisque ac morum effigiem refert. Nam virtus paterna non secundum totam suam perfectionem diffunditur in filios, sed quo in plures generationes descendentes derivatur, debilior ac imperfectior redditur, ut tandem cum ipsâ etiam ratio consanguinitatis evanescat, quo sensu loquitur Iud. in c. unic. caus. 35. q. 4. Quamvis de cætero non sit nobis magna cura, an definitio habeat omnia requisita logicalia, dummodo rem ipsam utcumque describat, quia in Jure omnis definitio periculosa est, & parum est, ut non subverti possit, ait Juris Cons. in L. 201. ff. de regulis Jur.

18 Sunt autem consanguinei alij ex personâ patris, qui in jure dicuntur *agnati*, & idem nobiscum nomen ac gentilitatis insigne gerunt, alij ex persona matris conjuncti, qui speciali nomine *cognati* nominantur, quamvis generaliter etiam aliquando agnati cognati dicantur, cum cognatio sit genus ad *agnationem* & *cognationem in specie*. Similiter si duo fratres eundem patrem habuerint, sed diversas matres, dicuntur *fratres consanguinei*, si eandem matrem, sed diversos patres, *uterini*, si ex eodem patre & matre geniti sint, *germani* seu *duplicis vinculi* nuncupantur.

Porro in successione hereditarijs præcipue verò *feudalibus* distinctio fit inter *agnatos* & *cognatos*, item inter *fratres duplicis vinculi* & *unilaterales*, ut frater *germanus* succedat fratri defuncto solus, exclusis fratribus ab uno tantum parente ipsi conjunctis, & *agnati* regulariter tantum succedant in feudis exclusis *cognatis*.

Circa matrimonia tamen nulla talis distinctio adhibetur, sed æquè impedimentum dirimens est inter agnatos, quàm cognatos, sorores & fratres tam unilaterales, quàm germanos.

Præterea quamvis de jure Civili neque *cognatio* neque *affinitas* dicatur oriri, nisi ex justis nuptiis, *L. non facile. §. sciendum. §. ff. de gradibus affin.* de jure tamen Canonico tam *cognatio* quàm *affinitas* etiam ex copulâ illicitâ & fornicariâ nascitur, neque illegitimè natus ducere potest feminam ab eodem patre vel matre, quam:

quamvis ex illegitimâ nativitate, sibi conjunctam. Ipse quoque textus civilis non de cognatione à naturâ introducta intelligendus est, ex qua illegitimus reverà etiam filius, vel frater aut cognatus est, *toto tit. ff. & C. de naturalibus liberis*. Sed quòd non sit cognatus quoad effectus juris Civilis, qui cognatis adscribuntur, ut circa successionem hereditariam, tutelæ administrationem, nobilitatem familiæ &c. Utrum autem in eodem gradu cognatio vel affinitas orta ex copulâ illicitâ dirimat matrimonium, in quo dirimit orta ex copulâ matrimoniali, alibi dicemus &c.

Distinguitur & explicatur consanguinitas 20 per lineas & gradus. *Linea* est ordinata collectio personarum ab uno stipite descendentiū, diversos continens gradus. *Gradus* est distantia personarum, quâ cognoscitur, quo intervallo consanguinei sibi invicem jungantur. *Stipes*, ex quo linea ducitur, & initium distinguendi gradus desumitur, est illa persona, à quâ reliquæ, de quarum cognatione quæritur, descendunt, & in quâ tanquam primâ & unâ radice conveniunt, v. g. si de duorum fratrum filijs quærat, eorum stipes est avus, non autem unus ex fratribus, qui quidem genuit suum, non verò alterius fratris filium. ex avo ergo amborum fratrum filij mediatè tanquam ex radice descendunt.

Rursus *linea* consanguinitatis est triplex, 21 scilicet *linea ascendentium* sive parentum & avorum;

Y S

vorum;

vorum : linea *descendentium* sive liberorum & nepotum, quæ utraque linea etiam *recta* dicitur : & demum linea *collateralium*, id est eorum, qui nec à nobis geniti sunt, nec nos ab ipsis, sumus tamen eodem sanguine propagati, ut nostri vel parentum nostrorum fratres & sorores, aut eorum fratrum liberi.

Hæc *Collateralium* linea iterum dividitur, quòd alia sit *equalis*, quando uterque ex cognatis æqualiter distat à communi stipite, sicut duo fratres vel eorum filij. Alia *inequalis*, quando unus ex consanguineis gradu remotior est, ut si me comparem cum filio mei fratris.

22 Aliter autem computantur gradus de jure Civili, aliter de jure Canonico; de jure Canonico triplex assignatur regula, prima est, *In lineâ rectâ seu ascendentiâ & descendentiâ tot sunt gradus, quot sunt personæ* (computatis mediis & extremis, de quarum cognatione quæritur) *unâ demptâ*. Sive alio modo : *Tot sunt gradus, quot sunt generationes, usque ad illam personam, de cujus cognatione quæritur*, v. g. si quærat, quoto gradu sit nepos avo conjunctus ? Dico, avus, filius, nepos, sunt tres personæ, unâ dempta, manent duæ, ergo duo gradus. Vel : avus genuit filium, est una generatio, & unus gradus, filius genuit nepotem, est secunda generatio, consequenter secundus gradus, & sic de cæteris.

Secunda regula est, *In lineâ collateralium toto gradu consanguinei distant inter se, quoto quisque eorum à communi stipite.* Sic

DE COGNATIONE NATURALI 347

Sic duorum fratrum filij sunt sibi in secundo gradu conjuncti, quia avus est communis eorum stipas, respectu avi autem uterque est nepos, & sic in secundo gradu &c.

Tertia regula: *In linea collateralis inaequali remotior trahit ad se viciniorum*, id est, quoto gradu remotior distat à communi stipite, toto distat inter se: ut autem sciatum quoto gradu quisque distet à stipite, advertendum est, quemlibet ex collateralibus respectu stipitis esse descendentem & in linea recta, adeoque adhibendam esse primam regulam.

De Jure civili una tantum est universalis regula, ut singulae personae singulos gradus constituent, & ita tot sint gradus, quot sunt personae, quae à stipi descendunt, unâ minus, sive ipso stipite non computato. Unde duo fratres ex hoc jure sunt sibi in secundo gradu, fratrum filij in quarto conjuncti.

Rationem diversitatis inter utramque computationem canonicam & civilem assignat Pontifex in cap. ad sedem. caus. 35. q. 5. quod computatio canonica sit instituta circa matrimonium, quod semper inter duas personas contrahitur, & sic semper duae personae in eodem gradu ponuntur, computatio vero civilis sit instituta circa successionem hereditariam, quae de persona ad personam devolvitur. hinc est, ut quoties de hereditate vel actu alio praeter matrimonium quaeritur, in quo parentela respectus habetur, computatio fiat secundum jus civile, non tantum in foro

foro

foro civili, sed etiam Canonico & inter Clericos teste Covar. *de matrim.* p. 2. c. 6. §. 6. n. 8. Barb. c. ult. *de consanguin.* n. 4.

- 24 Præcognitâ graduum & consanguinitatis notitiâ ulterius dicendum est, aliter in linea recta & aliter in transversa seu collateralium dirimi matrimonium per consanguinitatem. Etenim *in linea recta* propter reverentiam parentibus debitam communis est sententia, prohibitionem esse in infinitum, prout in jure civili expressè constitutum est, *in L. nuptia. 53 ff. de ritu nuptiarum. §. 1. Instit. de nuptijs.* Idque in jure Canonico circa hanc lineam apertè correctum non reperitur, in dubio autem jurium correctio non præsumitur, c. *cum expediat. de elect. in 6.* & quod deest juri Canonico, ex Civili suppletur, & vice versâ, c. 1. *de novi operis nuntiat.*

In *linea transversa*, quamvis olim de jure Canonico antiquissimo simpliciter inter consanguineos, quousque gradus ac generationis memoria retineri poterat, matrimonia prohibita fuerint, c. *de consanguinitate. c. in copulatione. 35. q. 3.* id tamen jure posteriori ad *septimum*, & demum jure novissimo, quo hodie utimur, ad *quartum gradum inclusive* limitatum & restrictum fuit, c. *non debet, §. c. ult. de consang. & affin.*

- 25 Sunt quidem aliqui existimantes, universim tantum in *linea recta* quam *transversâ* non extendi impedimentum extra quartum gradum propter *d. c. non debet.* quod generaliter & sine distinctione loquitur, sicut docet Sanch. *L. 7. disp. 51. n. 13.*

¶. 13 quod tamen ex prædictis refutari potest. nec huic disputationi parum utili longius immoror, cum conditio & brevitæ vitæ humanæ sine miraculo vix admittat videre descendentes in quinto gradu, &c.

De dispensatione aut tam super hoc impedimento cognationis quàm alijs, inferius *sect* 13. dicemus, ubi etiam, quo jure divinone an humano singula impedimenta, & cur aliqui gradus consanguinitatis & affinitatis ultra prohibitionem juris naturalis statuuntur.

SECTIO V.
DE CRIMINE.

SUMMARI A.

1. *Quid nomine criminis intelligatur?*
2. *Sola promissio non constituit impedimentum.*
3. *Quando & qua machinatio constituat impedimentum?*
4. *Machinatio debet habuisse effectum.*
5. *Occisio tam viri quàm feminae causat impedimentum.*
6. *Homicidium factum non causâ matrimonij non causat impedimentum.*
7. *Adulterium & promissio diverso etiam tempore facta causant impedimentum.*
8. *Soluta ignorans complicitatem esse uxorum acceptans promissionem non contrahit impedimentum.*
9. *Qualis debeat esse promissio, ut causet impedimentum.*

Cris